

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NHẬN THỨC CHO TRẺ 5-6 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON CÔNG LẬP PHƯỜNG TAM BÌNH VÀ PHƯỜNG LINH XUÂN, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Dương Thị Hiền Trang
HVCH Trường Đại học Sài Gòn
Email: duongtrang201286@gmail.com

Tóm tắt: Nghiên cứu được thực hiện nhằm đánh giá thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập trên địa bàn phường Tam Bình và phường Linh Xuân, Thành phố Hồ Chí Minh. Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi kết hợp với phân tích tài liệu nhằm làm rõ các nội dung quản lý chủ yếu, bao gồm: mục tiêu, nội dung, phương pháp giáo dục, hình thức tổ chức hoạt động và công tác đánh giá kết quả phát triển nhận thức của trẻ. Kết quả nghiên cứu cho thấy công tác quản lý hoạt động phát triển nhận thức tại các trường mầm non nhìn chung đạt mức khá; tuy nhiên, một số nội dung quản lý vẫn chỉ dừng ở mức trung bình khá, cho thấy còn tồn tại những hạn chế nhất định trong quá trình tổ chức và chỉ đạo thực hiện. Thực trạng này đặt ra yêu cầu cần có các biện pháp quản lý phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và góp phần cải thiện chất lượng phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi trong các trường mầm non công lập.

Từ khóa: quản lý, phát triển nhận thức, trẻ 5–6 tuổi, trường mầm non công lập, giáo dục mầm non.

THE CURRENT SITUATION OF MANAGING COGNITIVE DEVELOPMENT ACTIVITIES FOR 5–6-YEAR-OLD CHILDREN IN PUBLIC KINDERGARTENS IN TAM BINH WARD AND LINH XUAN WARD, HO CHI MINH CITY

Abstract: This study was conducted to assess the current status of the management of cognitive development activities for children aged 5–6 in public preschools located in Tam Binh Ward and Linh Xuan Ward, Ho Chi Minh City. The research employed a questionnaire survey combined with document analysis to clarify key management components, including objectives, content, educational methods, forms of activity organization, and the assessment of children's cognitive development outcomes. The findings indicate that the management of cognitive development activities in these preschools is generally at a fairly good level; however, several management aspects remain only at an upper-average level, revealing certain limitations in organization and implementation. This situation highlights the need for appropriate management measures to enhance management effectiveness and contribute to improving the quality of cognitive development for preschool children aged 5–6 in public preschools.

Keywords: management, cognitive development, children aged 5–6, public preschools, early childhood education.

Nhận bài: 22/11/2025

Phản biện: 22/12/2025

Duyệt đăng: 26/12/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Phát triển nhận thức (PTNT) là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của giáo dục mầm non, giữ vai trò nền tảng trong quá trình hình thành và phát triển toàn diện nhân cách trẻ. Thông qua PTNT, trẻ từng bước phát triển các năng lực tư duy, góp phần thúc đẩy sự phát triển hài hòa về thể chất, ngôn ngữ, tình cảm, xã hội và thẩm mỹ. Theo định hướng của Bộ Giáo dục và Đào tạo, hoạt động PTNT không chỉ giúp trẻ hình thành những hiểu biết ban đầu về thế giới xung quanh mà còn tạo tiền đề cho hứng thú học tập và khả năng thích ứng với môi trường học tập ở các bậc học tiếp theo (Bộ Giáo dục và Đào tạo 2021). Thực tiễn cho thấy, trẻ có nền tảng nhận thức vững chắc thường thể hiện sự tự tin, chủ động và tích cực hơn trong quá trình tham gia các hoạt động học tập (Bộ Giáo dục và Đào tạo 2024).

Trong thời gian qua, công tác quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập trên địa bàn phường Tam Bình và phường Linh Xuân, Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được một số kết quả nhất định. Tuy nhiên, trước yêu cầu đổi mới giáo dục mầm non, hoạt động quản lý vẫn còn bộc lộ những hạn chế trong công tác lập kế hoạch, tổ chức thực hiện và đánh giá kết quả, từ đó ảnh hưởng đến chất lượng phát triển nhận thức của trẻ. Vì vậy, việc nghiên cứu và đánh giá thực trạng quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi là cần thiết, nhằm làm cơ sở khoa học cho việc đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp, góp phần nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động PTNT và chất lượng giáo dục mầm non trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Các khái niệm cơ bản

Hoạt động PTNT là các hoạt động được tổ chức giúp trẻ tìm hiểu, khám phá thế giới xung, phát triển sự nhạy cảm của các giác quan, có một số hiểu biết ban đầu về bản thân và các sự vật hiện tượng xung quanh nhằm rèn luyện khả năng quan sát, nhận xét, ghi nhớ và diễn đạt hiểu biết của mình bằng những câu nói đơn giản. PTNT cho trẻ là một quá trình tác động sự phạm có mục đích, có định hướng, có kế hoạch của nhà giáo dục đến trẻ nhằm hình thành cho trẻ một số biểu tượng đơn giản về thế giới xung quanh và phương thức hoạt động nhận thức sơ đẳng góp phần phát triển những năng lực và nhu cầu hoạt động nhận thức ở trẻ em (Nguyễn Thị Nhẫn, 2020). Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo là quá trình tập trung vào việc dạy cho trẻ mẫu giáo cách xử lý thông tin, hình thành các khái niệm, tập có quan điểm riêng và tăng cường khả năng ngôn ngữ. Mục tiêu chính của sự PTNT là tăng cường khả năng phát triển của não, qua đó giúp trẻ hiểu và ứng xử được trong thế giới xung quanh. (Phạm Thị Thu Hằng, 2020).

Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi: Hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi là một lĩnh vực quan trọng và phức tạp, đòi hỏi sự kết hợp giữa nhiều phương pháp và chiến lược giáo dục nhằm tiếp thu kiến thức và hình thành các kỹ năng phát triển về ngôn ngữ, suy nghĩ, cảm xúc và kỹ năng xã hội. Muốn PTNT cho trẻ ở bất kỳ lứa tuổi nào có hiệu quả trước tiên các GV cần hiểu rõ những đặc điểm tâm lý nói chung và đặc điểm nhận thức của trẻ ở từng lứa tuổi. Việc tổ chức các hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi được thực hiện theo chương trình giáo dục mầm non. Tuy nhiên, GV cần vận dụng các hình thức và phương pháp tổ chức một cách linh hoạt để hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi đạt hiệu quả.

Quản lý hoạt động PTNT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở trường mầm non: Quản lý hoạt động PTNT cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MN là sự tác động có mục đích, có kế hoạch của nhà quản lý (hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn) đến hoạt động PTNT cho trẻ thông qua lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá việc

thực hiện các hoạt động PTNT nhằm đạt được mục đích PTNT cho trẻ. Việc giáo dục PTNT cho trẻ 5-6 tuổi nên thực hiện theo lộ trình cụ thể. Có thể nói, đây là một hoạt động cực kỳ quan trọng và cấp thiết, bởi theo sát và theo dõi từng giai đoạn phát triển về mặt nhận thức của trẻ ngay từ khi còn học mầm non. Đồng thời, là nền tảng, hỗ trợ cho quá trình phát triển về nhận thức sau này của trẻ. (Dương Tấn Quang; Đinh Thị Hồng Vân, 2025).

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Khách thể khảo sát: 24 cán bộ quản lý (CBQL); 135 giáo viên (GV).

Thời gian khảo sát: tháng 10 năm 2025.

Địa bàn khảo sát: 06 trường mầm non trên địa bàn phường Tam Bình và phường Linh Xuân, gồm: Trường Mầm non Bình Chiểu, Trường Mầm non Hòa Mi 3, Trường Mầm non Tam Bình, Trường Mầm non Linh Tây, Trường Mầm non Sao Mai, Trường Mầm non Thổ Ngọc.

Phương pháp nghiên cứu: Điều tra thu thập số liệu bằng các phiếu hỏi, phỏng vấn, phân tích hồ sơ, tài liệu, sản phẩm hoạt động.

Cách thức xử lý số liệu: Xử lý số liệu bằng phương pháp thống kê toán học và phần mềm Microsoft Office Excel để tính điểm trung bình (ĐTB), Điểm trung bình chung (ĐTBC), xếp hạng (XH). Trong đó, ĐTB được quy ước chia theo 5 mức độ (từ 5 đến 1) như sau: Mức 1: 4,21-5,0: Tốt. Mức 2: Từ 3,41 đến 4,20: Khá; Mức 3: Từ 2,61 đến 3,40: Trung bình; Mức 4: Từ 1,81 đến 2,60: Yếu; Mức 5: Từ 1 đến 1,80: Kém; TH xếp theo giá trị ĐTB từ cao xuống thấp với TH 1 là cao nhất.

2.3. Thực trạng quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo 5 tuổi ở các trường mầm non huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang

2.3.1. Thực trạng thực hiện mục tiêu của phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non

Mục tiêu phát triển nhận thức là thành tố cốt lõi trong tổ chức các hoạt động giáo dục nhận thức (GDNT) cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, phản ánh mức độ định hướng, chỉ đạo và hiệu quả triển khai của công tác quản lý giáo dục tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân được trình bày ở Bảng 1.

Bảng 1. Đánh giá các mục tiêu phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

TT	Nội dung	Mức độ quan trọng						ĐTB	XH
		Rất quan trọng	Quan trọng	Bình thường	Ít quan trọng	Không quan trọng			
1	Khơi dậy hứng thú nhận thức và tinh thần khám phá.	26.42	33.96	39.62	0.00	0.00		3.87	5
2	Hình thành và rèn luyện các thao tác tư duy cơ bản.	25.79	45.91	28.30	0.00	0.00		3.97	3
3	Phát triển năng lực giải quyết vấn đề.	24.53	45.91	28.30	0.00	0.00		3.95	4
4	Rèn luyện khả năng biểu đạt kiến thức.	27.04	59.12	13.84	0.00	0.00		4.13	1
5	Tiếp thu những tri thức sơ đẳng.	22.64	52.83	24.53	0.00	0.00		3.98	2
ĐTB								3.98	

Kết quả khảo sát cho thấy việc thực hiện các mục tiêu phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non nghiên cứu nhìn chung đạt mức khá, với (ĐTB=3,98). Điều này phản ánh sự quan tâm của đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên trong việc triển khai các mục tiêu phát triển nhận thức phù hợp với Chương trình Giáo dục mầm non. Trong các nội dung khảo sát, *rèn luyện khả năng biểu đạt kiến thức của trẻ* đạt điểm cao nhất (ĐTB=4,13), cho thấy giáo viên chú trọng tạo điều kiện để trẻ diễn đạt hiểu biết thông qua nhiều hình thức khác nhau. Nội dung *tiếp thu những tri thức sơ đẳng* xếp thứ hai (ĐTB= 3,98) xếp hạng 2, phản ánh trẻ được tiếp cận khá hiệu quả với các kiến thức ban đầu phù hợp độ tuổi. Các nội dung *hình thành thao tác tư duy cơ bản* đạt (ĐTB = 3,97) và phát triển năng lực giải quyết vấn đề đạt (ĐTB = 3,95) đều đạt mức khá nhưng chưa thật sự nổi bật, cho thấy cần tăng cường các hoạt động trải nghiệm và khám phá. Nội dung *khơi dậy hứng thú nhận thức và tinh*

thần khám phá có điểm thấp nhất (ĐTB = 3,87), cho thấy việc duy trì hứng thú học tập của trẻ chưa đồng đều. Nhìn chung, các mục tiêu phát triển nhận thức đã được thực hiện tương đối tốt, song vẫn còn hạn chế ở các nội dung liên quan đến tư duy sáng tạo và giải quyết vấn đề, đặt ra yêu cầu cần có các biện pháp quản lý và tổ chức phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả trong thời gian tới.

2.3.2. Thực trạng thực hiện nội dung của phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non

Để đánh giá nội dung trong hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập, nghiên cứu đã tiến hành khảo sát ý kiến của cán bộ quản lý và giáo viên thông qua bảng hỏi. Kết quả thống kê được trình bày chi tiết trong Bảng 2, phản ánh mức độ triển khai từng nội dung PTNT, bao gồm Khám phá khoa học, Làm quen với một số khái niệm sơ đẳng về toán, và Khám phá xã hội trong các nội dung giáo dục nhận thức tại các trường mầm non nghiên cứu.

Bảng 2. Đánh giá các nội dung trong hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện						
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Kém	ĐTB	XH
1. Khám phá khoa học								
1.1	Cơ thể con người.	29.56	42.14	28.30	0.00	0.00	4.01	2
1.2	Đồ vật.	23.90	47.17	28.93	0.00	0.00	3.95	4
1.3	Động vật và thực vật.	25.16	45.91	28.93	0.00	0.00	3.96	3
1.4	Hiện tượng tự nhiên.	28.30	57.86	13.84	0.00	0.00	4.14	1
ĐTB							4.14	
2. Làm quen với một số khái niệm sơ đẳng về toán								

2.1	Tập hợp, số lượng, số thứ tự và đếm.	22.01	55.97	22.01	0.00	0.00	4.00	1
2.2	Xếp tương ứng – phân loại.	17.61	18.87	63.52	0.00	0.00	3.54	3
2.3	So sánh, sắp xếp theo quy tắc.	12.58	25.16	62.26	0.00	0.00	3.50	5
2.4	Đo lường.	15.72	23.27	61.01	0.00	0.00	3.55	2
2.5	Hình dạng và cấu trúc hình học.	12.58	20.13	67.30	0.00	0.00	3.45	6
2.6	Định hướng trong không gian và thời gian.	15.72	20.13	64.15	0.00	0.00	3.52	4
ĐTB							3.59	
3. Khám phá xã hội								
3.1	Bản thân, gia đình và cộng đồng.	12.58	18.87	68.55	0.00	0.00	3.44	3
3.2	Trường mầm non.	15.72	22.01	62.26	0.00	0.00	3.53	2
3.3	Một số nghề phổ biến.	11.32	20.13	68.55	0.00	0.00	3.43	4
3.4	Danh lam thắng cảnh và ngày lễ hội.	15.09	26.42	58.49	0.00	0.00	3.57	1
ĐTB							3.68	

Kết quả khảo sát cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân cho thấy mức độ thực hiện các nội dung phát triển nhận thức (PTNT) đạt khá. Điều này phản ánh các nội dung PTNT được triển khai thường xuyên, nhưng mức độ thực hiện giữa các nhóm còn chưa đồng đều.

Nhóm *Khám phá khoa học* được thực hiện tốt nhất (ĐTB= 4,14), nội dung là *Hiện tượng tự nhiên* (ĐTB = 4,14) xếp hạng 1, cho thấy giáo viên chú trọng các hoạt động quan sát, trải nghiệm phù hợp với đặc điểm nhận thức và hứng thú của trẻ.

Nhóm *Làm quen với khái niệm sơ đẳng về toán* có kết quả thấp hơn (ĐTB= 3,59). Nội dung *Tập hợp, số lượng, số thứ tự và đếm* (ĐTB= 4,00) xếp hạng 1. Các nội dung trừu tượng như đo lường, hình dạng, định hướng không gian và thời gian còn khó triển khai hiệu quả, cần đổi mới phương pháp và sử dụng đồ dùng trực quan.

Nhóm *Khám phá xã hội* đạt mức trung bình (ĐTB= 3,68), Nội dung *Danh lam thắng cảnh và ngày lễ hội* (ĐTB= 3,57) xếp hạng 1. Các nội dung được đánh phản ánh việc trẻ được tiếp cận kiến thức về bản thân, gia đình và cộng đồng, nhưng hình thức tổ chức chưa phát huy tối đa khả năng trải nghiệm và tư duy xã hội.

Nhìn chung, các nội dung PTNT đã được thực hiện tương đối đầy đủ nhưng vẫn cần đổi mới phương pháp, tăng trải nghiệm thực hành và nâng cao năng lực quản lý để đảm bảo sự phát triển đồng đều các năng lực nhận thức cho trẻ.

2.3.3. Thực trạng các phương pháp phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non

Để đánh giá mức độ sử dụng các phương pháp phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi, nghiên cứu khảo sát ý kiến của cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân. Kết quả thống kê được trình bày trong Bảng 3.

Bảng 3. Đánh giá các phương pháp phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện						
		RTX	KTX	TX	ITX	KTX	ĐTB	XH
1	Nhóm phương pháp thực hành, trải nghiệm.	27.04	27.04	45.91	0.00	0.00	3.81	5
2	Nhóm phương pháp trực quan – minh họa (quan sát, làm mẫu, minh họa).	24.53	40.88	34.59	0.00	0.00	3.90	4
3	Nhóm phương pháp dùng lời nói.	26.42	45.91	27.67	0.00	0.00	3.99	3
4	Nhóm phương pháp giáo dục bằng tình cảm và khích lệ.	25.79	55.97	18.24	0.00	0.00	4.08	1
5	Nhóm phương pháp nêu gương – đánh giá.	28.30	50.31	21.38	0.00	0.00	4.07	2
ĐTB							3.97	

Điểm trung bình chung các phương pháp đạt 3,97, phản ánh việc CBQL và GV vận dụng các phương pháp PTNT đạt mức khá thường xuyên trong tổ chức hoạt động giáo dục. Trong các nhóm *phương pháp, giáo dục bằng tình cảm và khích lệ* (ĐTB = 4,08) xếp hạng 1 và *phương pháp nêu gương – đánh giá* (ĐTB = 4,07) được xếp hạng 2 được sử dụng đạt khá thường xuyên, góp phần tạo môi trường học tập tích cực, khuyến khích trẻ tham gia và củng cố kết quả học tập. Nhóm *phương pháp dùng lời nói* (ĐTB = 3,99) giúp trẻ phát triển tư duy và khả năng khám phá thông qua tương tác trực tiếp với đồ vật, đồ chơi và môi trường xung quanh, phù hợp với đặc điểm nhận thức lứa tuổi mầm non. *Phương pháp trực quan – minh họa* (ĐTB= 3,90) cũng được áp dụng thường xuyên, hỗ trợ trẻ quan sát và hình dung các hiện tượng học tập. Ngược lại, Nhóm *phương pháp thực hành*, có mức độ sử dụng thấp nhất (ĐTB= 3,81), cho thấy trẻ mẫu giáo phản ứng hiệu quả hơn với các phương pháp trực quan, trải nghiệm và hành động. Nhìn chung, các phương pháp PTNT được triển khai đa dạng nhưng hiệu quả chưa đồng đều. Do đó, cần tiếp tục bồi dưỡng chuyên môn, nâng cao kỹ năng phối hợp các phương pháp để tăng cường hiệu quả hoạt động PTNT cho trẻ trong bối cảnh giáo dục mầm non hiện nay.

2.3.4. Thực trạng các hình thức tổ chức phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non

Để đánh giá mức độ sử dụng các hình thức tổ chức phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi, nghiên cứu khảo sát ý kiến của cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân.

Điểm trung bình chung các hình thức tổ chức đạt (ĐTBC= 3,95), cho thấy các hình thức tổ chức PTNT được triển khai tương đối thường xuyên. Trong các hình thức, *tổ chức theo mục đích và nội dung giáo dục* đạt cao nhất (ĐTB = 4,01) xếp hạng 1, phản ánh việc giáo viên bám sát mục tiêu chương trình khi tổ chức hoạt động, đảm bảo trẻ tiếp cận kiến thức và kỹ năng một cách hiệu quả. *Tổ chức theo vị trí không gian* cũng đạt kết quả khá (ĐTB = 4,00) xếp hạng 2, thể hiện sự linh hoạt trong việc sử dụng không gian lớp học và ngoài trời để tăng cơ hội trải nghiệm thực hành cho trẻ. Ngược lại, *tổ chức theo số lượng trẻ tham*

gia có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB= 3,86), cho thấy việc tổ chức hoạt động theo nhóm nhỏ hoặc cá nhân chưa thực hiện đồng đều, phần nào bị ảnh hưởng bởi sĩ số lớp học và điều kiện tổ chức. Nhìn chung, các hình thức tổ chức PTNT cho trẻ 5–6 tuổi đã được triển khai phù hợp và thường xuyên, song vẫn cần tiếp tục đa dạng hóa hình thức, đặc biệt theo nhóm trẻ, nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động nhận thức và phát triển năng lực tư duy cho trẻ trong bối cảnh giáo dục mầm non hiện nay.

2.3.5. Thực trạng đánh giá thực hiện phát triển nhận thức cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non

Nghiên cứu khảo sát ý kiến của cán bộ quản lý và giáo viên về mức độ đánh giá hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân.

Mức độ đánh giá hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân. Điểm trung bình chung các nội dung đánh giá đạt (ĐTBC=3.98), phản ánh công tác đánh giá được CBQL và GV triển khai đạt mức khá, bám sát yêu cầu Chương trình Giáo dục mầm non. *Đánh giá công tác quản lý* đạt xếp hạng cao nhất (ĐTB= 4,06), cho thấy vai trò tích cực của Ban Giám hiệu trong chỉ đạo, kiểm tra và điều chỉnh các hoạt động PTNT. *Đánh giá mức độ đáp ứng chương trình và đổi mới phương pháp* cũng đạt cao (ĐTB= 4,04) xếp hạng 2, phản ánh sự chú trọng cải tiến phương pháp giáo dục. *Đánh giá sự phát triển nhận thức của trẻ* đạt (ĐTB= 4,01), cho thấy việc theo dõi tiến bộ, nhận xét và hỗ trợ trẻ được thực hiện thường xuyên. Các nội dung *đánh giá vai trò giáo viên* (ĐTB = 3,99) và *nội dung đánh giá môi trường giáo dục* (ĐTB = 3,94) đều ở mức khá, phản ánh sự quan tâm đến chất lượng giảng dạy và điều kiện tổ chức. Ngược lại, *đánh giá sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường* có điểm thấp nhất (ĐTB = 3,87), cho thấy công tác phối hợp vẫn chưa đồng bộ và hiệu quả. Nhìn chung, công tác đánh giá PTNT tại các trường mầm non nghiên cứu được thực hiện khá toàn diện, song cần tăng cường phối hợp gia đình và nhà trường và hoàn thiện các tiêu chí đánh giá để nâng cao hiệu quả quản lý và chất lượng hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ.

III. KẾT LUẬN

Kết quả khảo sát thực trạng quản lý và thực hiện hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non công lập phường Tam Bình và phường Linh Xuân cho thấy các hoạt động này được triển khai tương đối đầy đủ và đạt mức khá. Mục tiêu PTNT về khả năng biểu đạt kiến thức, tiếp thu tri thức sơ đẳng được thực hiện tốt, nhưng hứng thú học tập và năng lực giải quyết vấn đề của trẻ còn chưa đồng đều. Nội dung giáo dục nhận thức, đặc biệt Khám phá khoa học, được áp dụng hiệu quả,

trong khi các khái niệm toán học và khám phá xã hội còn hạn chế. Các phương pháp giảng dạy đa dạng, tập trung vào thực hành và trải nghiệm, trực quan và minh họa và khích lệ, nhưng phương pháp dùng lời nói ít phát huy hiệu quả. Hình thức tổ chức bám sát mục tiêu chương trình, tuy tổ chức theo nhóm nhỏ vẫn hạn chế. Công tác đánh giá được thực hiện khá toàn diện, nhưng sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường cần cải thiện. Những kết quả này là cơ sở để tiếp tục đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức và nâng cao hiệu quả PTNT cho trẻ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Chương trình giáo dục mầm non (Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT, ngày 13/4/2021)*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Kế hoạch số 626/KH-BGDĐT về chuyên đề “Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm” giai đoạn 2021–2025 (ngày 30/6/2021)*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2024). *Tài liệu bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục mầm non năm học 2024–2025*. Hà Nội.
- Đoàn Thị Thu Huyền. (2024). Phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi theo tiếp cận giáo dục STEAM. *Tạp chí Tâm lý – Giáo dục*, 30(10), 171–177.
- Dương Tấn Quang & Đinh Thị Hồng Vân. (2025). Thực trạng hoạt động giáo dục phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo ở Trường Mầm non Bông Sen, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Giáo dục*, 25(Đặc biệt 8), 312–316.
- MacDonald, A. F., Grieshaber, S. E., & Bristol, L. (2025). Everyday mathematical activities of babies and toddlers in early childhood education settings. *Early Childhood Education Journal*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s10643-024-01589-4>
- Nguyễn Thị Nhẫn. (2020). *Quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non huyện Hoàng Su Phì, tỉnh Hà Giang (Luận văn thạc sĩ Quản lý giáo dục, Trường Đại học Thái Nguyên)*.
- Phạm Thị Thu Hằng. (2020). *Quản lý hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ 5–6 tuổi ở các trường mầm non thuộc quận Hà Đông, Hà Nội (Luận văn thạc sĩ Quản lý giáo dục, Học viện Khoa học xã hội)*.
- Rodriguez, A. (2018). A comparative study of traditional teaching methods and activity-based learning in preschool children aged 3–5 years. *Early Childhood Education Journal*, 46(2), 123–135.